

Vår dato: 04.11.2022
Vår referanse: 22/76950 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Høringsnotat

Forslag til forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien

1. BAKGRUNN

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen som gir norsk bearbeidingsindustri¹ mulighet til å importere epleråstoff til nedsatt tollsats. Ordningen er regulert i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT) § 18b. FAT er gitt med hjemmel i lov av 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 9-2, 9-3 og 9-4.

Formålet med ordningen er å legge til rette for at primærprodusentene får avsatt innenlands produserte råvarer til bearbeidingsindustrien. Industriens tilgang til tollnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av norsk epleråstoff. For å omfattes av ordningen må et foretak kjøpe og bearbeide en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff, omtalt som minstekvantum. Minstekvantumets størrelse tilpasses årets eplelesong. Minstekvantumet kan oppfylles ved kjøp av epler til press, eplesaft eller eplekonsentrat.

Landbruksdirektoratet fastsetter minstekvantumets størrelse i etterkant av hver eplehøst, og innen 1. desember hvert år, jf. FAT § 18b siste ledd.

2. LANDBRUKSDIREKTORATETS FORSLAG

2.1 Inndeling av foretakene i grupper

Landbruksdirektoratet kan dele foretakene inn i grupper etter deres samlede forbruk av epleråstoff. Inndelingen skal gi et hensiktsmessig krav til kjøp² av norsk råvare.

¹ Med bearbeidingsindustri menes bedrifter som bruker bær, grønnsaker og epleråstoff i egen bearbeidingsvirksomhet.

² Med «kjøp» menes i denne sammenheng at eiendomsretten til varen må være overdratt, men det stilles ikke krav til at varen er fysisk overlevert til kjøper.

For å kunne fastslå foretakenes samlede forbruk, har Landbruksdirektoratet bedt foretakene om å innrapportere sitt forbruk av epleråstoff i forrige periode. Vi ba om lagerbeholdning per 1. oktober 2021, innkjøp i perioden 1. oktober 2021 til 30. september 2022, og lagerbeholdning per 30. september 2022. Innrapporteringen omfattet både norsk og importert råvare. Rapporteringen viser at foretakene har kjøpt inn over 4 000 tonn norske epler til press, 450 tonn norsk eplejus og litt over 7 tonn norsk eplekonsentrat.

Foretakene som er med i ordningen har ulike typer produksjoner. De benytter derfor også epleråstoff i ulik form, enten som konsentrat, pressepler og/eller saft. Samlet forbruk beregnes ved å summere foretakets lagerbeholdning per 1. oktober 2021 med innkjøp i perioden 1. oktober 2021–30. september 2022. Gjenstående lagerbeholdning per 30. september 2022 trekkes deretter fra i denne beregningen. Dette er gjort for hver av de ulike typene epleråstoff. Forbruket av pressepler og saft regnes om til konsentrat slik at foretakene kan sammenlignes når nivået på minstekvantumet fastsettes. Vi har benyttet følgende omregningsfaktorer:

- 8 kg epler = 1 kg konsentrat
- 6,4 kg eplesaft = 1 kg konsentrat

Det er betydelige variasjoner i foretakenes forbruk. Dette gjelder både samlet forbruk og forbruket av norsk og importert råvare. Forskjellene i det samlede forbruket mellom de ulike foretakene er forholdsvis likt fordelt som tidligere år. For perioden 1. oktober 2022 til 30. september 2023 foreslår Landbruksdirektoratet å definere små og store foretak slik:

Foretaksstørrelse	Samlet forbruk målt i konsentrat
Lite foretak	Opptil 100 000 kg
Mellomstore foretak	Mellom 100 000 kg og 500 000 kg
Store foretak	Over 500 000 kg

2.2 Størrelsen på minstekvantumet i inneværende periode

Minstekvantumets størrelse er ment å skulle gjenspeile tilgangen på norsk epleråstoff i markedet. Minstekvantumet bidrar til avsetning av norsk epleråstoff, men skal ikke innebære noen avsetningsgaranti for produsentene.

Sesongen 2022 har gitt en god epleavling, men mindre enn i 2021. Det ser ut til å bli det tredje beste året de siste ti årene. Sesongen har hatt store regionale forskjeller. Østlandet har hatt en god avling, mens Vestlandet har hatt en stor nedgang. Østlandet sitt gode år kompenserer for deler av Vestlandet sin nedgang. Konsentratproduksjonen ser foreløpig ut til å bli 75 tonn. Det er en økning fra i fjor. De siste to årene har minstekvantumet vært null, siden det har vært lite konsentrat tilgjengelig i markedet. Landbruksdirektoratet forslår følgende minstekvantum:

Foretaksstørrelse	Minstekvantum		
	Konsentrat	Saft	Epler
Lite foretak	1 000 kg	6 400 kg	8 000 kg
Mellomstore foretak	5 000 kg	32 000 kg	40 000 kg
Store foretak	20 000 kg	128 000 kg	160 000 kg

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Jens Tjentland
seksjonssjef

Herman Morken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.